

Praktikjournal

för behörighet som eldare
i traditionsångfartyg

Utfärdad av

Sveriges Ångbåtsförening

Godkänd av

Transportstyrelsen

Sjöfartsavdelningen

Praktikjournal för

Namn _____

Personnummer _____

Adress _____

_____

Telefon _____

Fartygspresentation

Information om fartyg som praktiken fullgörs i.

Det är möjligt att praktisera i flera fartyg.

Ange fartygs namn och uppgifter nedan.

Fartyg			
Registerbeteckning			
Byggnadsår			
Rederi			
Största längd			
Bruttodräktighet			
Fartområde enligt behörighetsförordningen			
Maskineffekt			
Panntyp			
Vattenvolum, m ³			
Största drifttryck, bar			
Eldning (ved/kol/olja)			

Praktiktjänstgöring

Praktik ska genomföras i ångfartyg med maskineffekt om lägst 40 kW (TSFS 2011:116).

Praktikanten ska delta i varje relevant praktikmoment och med egna ord beskriva det.

Genomgångna moment i praktikjournalen ska signeras av maskinbefäl.

Ångpannan

Klargöring och avställning

		Datum	Signering
1	Okulärbesiktning av eldrum och vattenrum		
2	Fyllning av pannan och uppvärmning till driftstryck		
3	Eldningsanordningar – klargöring inför driftsäsong och avställning efter driftsäsong		
4	Avställning vid uppläggning		

Ventiler

1	Ompackning av gland och bröst		
2	Kontroll av kägla och säte		
3	Backventiler, kontroll av kägla, säte och fjäder		
4	Kunskap om samtliga ventiler som är monterade (i anslutning) på ångpannan		

Manluckor

1	Demontering		
2	Kontroll av tätytor		
3	Ompackning		
4	Montering		

Glasrörsställ

1	Kontroll och funktion av kranar/ventiler		
---	--	--	--

Övrigt

1	Tabstoppare: rigging och montering		
2	Kännedom om sotningsanordningar		
3	Säkerhetsutrustning vid arbete i pannan såsom lågspänningslampor och personlig skyddsutrustning		

Under drift

1	Kontinuerlig kontroll av att pannvattennivån ligger inom givna gränser samt att vid behov justera nivån		
2	Blåsa synglas (glasrörsställ) för att se vattennivån i pannan		
3	Släppa på ånga i en ledning samt iaktta och undvika tryckstötter och vattenslag		
4	Kontroll och bedömning av läckage under drift		
5	Skumning och bottenblåsning		
6	Byte eller rengöring av matarvattenfilter		
7	Kännedom om lämpliga typer av smörjoljor		

Oljeeldning

Datum

Signering

		Datum	Signering
1	Kunskap om oljesystemet*		
2	Fyrstickning: vädring, påsläpp av olja, tändning		
3	Upptagning av tryck, reglera intensiteten i fyrar efter ångbehov		
4	Kontroll av förbränning –rök från skorsten och utseende på flammor		
5	Nedsläckning inför stillaliggande		
6	Rengöring av luftkanaler och munstycken		
7	Rengöring av brännoljefilter		
8	Underhållseldning vid stillaliggande		
9	Byte av oljebrännare och oljemunstycken		
10	Tillverkning av lunta		
11	Kontroll och reglering av oljetemperatur		
12	Sotning av eldrör, flamugnar och tubsatser		
13	Skifta mellan ordinarie oljepump och reserv- oljepump		
14	Skifta sug mellan olika brännoljetankar		
15	Pejla/avläsa volymer i bränsletankar		

Koleldning

1	Inläggning av kol, tändning av fyrar		
2	Upptagning av tryck, reglera intensiteten i fyrar efter ångbehov		
3	Kontroll av förbränning –rök från skorsten och utseende på flammor		
4	Nattfyr: planera eldning för stillaliggande		
5	Rensning av fyrar från slagg och aska		
6	Underhållseldning vid stillaliggande		
7	Sotning av eldrör, flamugnar och tubsatser		

Ångmaskinen

Matarvattenpump

Datum

Signering

1	Funktionskontroll		
---	-------------------	--	--

Smörjapparater

1	Påfyllning av lubrikatorer samt funktionskontroll		
2	Bedömning och tillverkning av vekar		

Drifrutiner

1	Kännedom om driftsrutiner		
2	Vid minst fem tillfällen medverka vid klargöring för gång: värmning, smörjning etc		
3	Kontroll av lagertemperaturer		
4	Slå manöver, 28 godkända, se nedan		
5	Medverka vid avstängning efter resa, dränering, urvekning etc		

Maskinmanöver		Datum	Signering
1	Manöver från kaj		
2	Manöver från kaj		
3	Manöver från kaj		
4	Manöver från kaj		
5	Manöver från kaj		
6	Manöver från kaj		
7	Manöver från kaj		
8	Manöver från kaj		
19	Manöver från kaj		
10	Manöver från kaj		
11	Manöver till kaj		
12	Manöver till kaj		
13	Manöver till kaj		
14	Manöver till kaj		
15	Manöver till kaj		
16	Manöver till kaj		
17	Manöver till kaj		
18	Manöver till kaj		
19	Manöver till kaj		
20	Manöver till kaj		
21	Valfri manöver		
22	Valfri manöver		
23	Valfri manöver		
24	Valfri manöver		
25	Valfri manöver		
26	Stoppmanöver, maskinen ska stå stilla		
27	Stoppmanöver, maskinen ska stå stilla		
28	Stoppmanöver, maskinen ska stå stilla		

Hjälpssystem

Injektorer

		Datum	Signering
1	Körning i alla driftslägen, dvs panntryck temperatur på matarvatten		

Donkeypump (hjälpmatarvattenpump)

1	Körning i alla driftslägen, dvs panntryck temperatur på matarvatten		
---	---	--	--

Ångdrivna pumpar, fläktar och lysmaskiner/generatorer, landanslutning

1	Klargöring och avställning		
2	Start, inkoppling, belastning, urkoppling, stopp		

Systematiskt sjösäkerhetsarbete

1	Kännedom om pannjournalen och dess innehåll		
2	Genomgång med ansvarigt maskinbefäl om tillämpliga föreskrifter gällande säkerhet och risker med trycksatta anordningar och maskiner. (TSFS 2017:26, AFS 2017:3)		
3	Kännedom om avvikelserapportering		
4	Vara väl förtrogen med risker och säkerhet beträffande ångpannor, deras drift och underhåll		
5	Kännedom om drift- och underhållsinstruktioner för ångpannan		

Nödrutiner

1	Kunskap om rutin vid extremt låg vattennivå i pannan		
2	Kunskap om rutin då en brännare har släckts okontrollerat		
3	Kunskap om släckutrustning i anslutning till panndurk/brännare		
4	Kunskap om interna säkerhetsrutiner för nöd-avstängningar till bränsletankar		
5	Kunskap om interna säkerhetsrutiner för nöd-avstängning av huvudångventil osv		
6	Kunskap om rutiner för att dämpa/släcka en kol/vedfyr		
7	Kunskap om länssystem och rutiner för länsning och nödlänsning		
8	Kunskap om start och inkoppling av brand-pump(ar)		
9	Kunskap om hur säkerhetsventiler öppnas via lättverk		
10	Kunskap om start, inkoppling, belastning, urkoppling och stopp av nödgenerator		